

Toimintaohjeita kuntoutuksen palveluntuottajille koronavirusepidemiaan liittyen

---

[Tiedotetta täsmennetty vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen osalta 1.4.](#)

Palveluntuottajien tehtävät

Kela jatkaa edelleen kuntoutuspäätösten tekemistä.

Palveluntuottajia pyydetään olemaan yhteydessä kuntoutuspäätöksen saaneisiin asiakkaisiin kuntoutuksen aloittamisen tai jatkamisen sopimiseksi, kun poikkeuksellinen tilanne selkiytyy. Kela suosittaa palveluntuottajia ilmoittamaan verkkosivuillaan toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä.

Palvelujen hankinnat

Kela jatkaa edelleen palvelujen hankintoja vuonna 2020. Pyydämme seuraamaan Kelan sivustoa ja Hilma-ilmoituskanavaa.

Kuntoutuspalvelujen palveluntuottajia pyydetään ilmoittamaan toiminnan väliaikaisesta keskeytyksestä Kelaan seuraavissa kuntoutuspalveluissa

- Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit (ml. TAITO- ja OPI-kurssit)
- Moniammatillinen yksilökuntoutus
- LAKU-perhekuntoutus
- TEAK-kuntoutus
- Ammatillinen kuntoutusselvitys
- KIILA-kuntoutus
- NUOTTI-valmennus
- Toiminnallisten häiriöiden kuntoutuksen kehittämishanke

Ilmoita sähköpostilla osoitteeseen kuntoutus_sopimushallinta@kela.fi seuraavat asiat:

- Jos kuntoutuspalvelun tuottaminen on keskeytynyt tai tulee keskeytymään väliaikaisesti
  - ilmoita kuntoutuksen toteutuksen keskeyttämisestä uudelleen, jos olet aiemmin ilmoittanut asiasta johonkin toiseen sähköpostiosoitteeseen tai puhelimitse.
  - Jos osa palveluista keskeytyy ja osaa jatketaan, ilmoita mitä palveluja jatketaan.
- Millä aikavälillä palvelut on keskeytetty.
- Palveluntuottajan yhteystiedot (nimi, puhelinnumero ja sähköpostiosoite) keskeytyksen aikana. Voit ilmoittaa eri yhteystiedot
  - sopimushallintaan liittyvissä asioissa
  - kuntoutujien päätöksiin liittyvissä asioissa.

Terapioiden palveluntuottajien ei tarvitse ilmoittaa kuntoutuksen keskeyttämisestä

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen terapioiden, kuntoutuspsykoterapian sekä harkinnanvaraisen neuropsykologisen kuntoutuksen palveluntuottajien ei tarvitse ilmoittaa Kelaan kuntoutuspalvelujen väliaikaisesta keskeyttämisestä. Palveluntuottajien tulee tiedottaa asiakkaitaan, jos kuntoutuspalvelut keskeytyvät väliaikaisesti.

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen terapiat

Palveluntuottajia pyydetään ilmoittamaan Kelaan suojatulla sähköpostilla niiden asiakkaiden terapiapalautteet, joiden kuntoutuspäätöksen voimassaolon aikaa on tarpeen pidentää tilanteessa, jossa

- asiakkaan kuntoutuspäätöksen voimassaoloaika on päättymässä
- asiakas ei saa uutta kuntoutussuunnitelmaa ajoissa koronaviruksen johdosta

Kirjaa sähköpostiviestin otsikoksi: Vaativa kuntoutus, terapian jatko, vakuutuspiirin nimi

Lähetä viestin liitteenä terapiapalaute päättymässä olevista terapiajaksoista, jossa ilmenee

- asiakkaan nimi
- asiakkaan henkilötunnus
- kuntoutustoimenpide
- käyttämättä jääneet käyntikerrat
- terapian toteuttaminen
- terapian jatkosuositus sekä
- tieto siitä, että kuntoutussuunnitelmaa ei ole saatu ajoissa.

Lähetä tiedot jompaankumpaan seuraavista sähköpostiosoitteista:

kumppanit2.liitteet@kela.fi
kumppanit.liitteet@kela.fi.

Kela voi jatkaa tarvittaessa asiakkaiden kuntoutuspäätöksiä 6 kuukaudella.

Ammatillinen kuntoutus

Ammatillisen kuntoutuksen palvelujen palvelukuvauksen mukaisesta toteutusajasta voidaan joustaa.

Ammatillisen kuntoutuksen asiakkaiden osalta pyydetään ilmoittamaan suojatulla sähköpostilla niiden asiakkaiden tiedot, jotka päättävät kuntoutuksensa kokonaan eivätkä enää jatka kuntoutusta koronaviruksesta johtuvan poikkeustilanteen jälkeen.

Kirjaa sähköpostiviestin otsikoksi: Ammatillinen kuntoutus, kuntoutuksen lopetus, vakuutuspiirin nimi.

Ilmoita seuraavat tiedot:

- asiakkaan nimi
- asiakkaan henkilötunnus
- kuntoutustoimenpide
- kuntoutuksen päättämisen päivämäärä.

Lähetä tiedot jompaankumpaan seuraavista sähköpostiosoitteista:

kumppanit2.liitteet@kela.fi

kumppanit.liitteet@kela.fi.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit

Kelan kuntoutuskurssihaussa on edelleen näkyvissä kursseja, jotka alkavat ennen ajankohtaa 1.6.2020. Jos kurssit siirretään, pyydämme palveluntuottajia viemään kursseille uudet ajankohdatmahdollisimman pian ekstranetin kautta. Kurssien jaksot voidaan siirtää ekstranetissä, vaikka kaikilta asiakkailta ei ole vielä ehditty tiedustelemaan sopiiko kurssien siirtäminen heille. Jos kurssin uusi aikataulu ei sovi asiakkaalle, asiakas voi vaihtaa kurssia ilmoittamalla siitä Kelaan.

Kurssien palveluntuottajia pyydetään ilmoittamaan sähköpostilla Kelaan osoitteeseen kuntoutuspalvelut_muutokset@kela.fi

- niiden kurssien numerot, jotka keskeytyivät viikolla 12
- päivämäärä, jona kurssi keskeytyi
- päivämäärät, jona toteuttamatta jääneet kuntoutusvuorokaudet toteutetaan.

Muut palvelut

Muiden kuntoutuspalvelujen osalta annetaan kuntoutuspäätösten jatkamisesta tarkempia ohjeita, kun poikkeuksellinen tilanne on selkiytynyt.

Kuntoutusrahan maksaminen, jos kuntoutus keskeytyy

Jos asiakas on hakenut kuntoutusrahaa, palveluntuottajia voi ohjata asiakasta ottamaan yhteyttä Kelaan verkkoasioinnin kautta (kela.fi/asiointi) tai puhelimitse numeroon 020 692 205. Kela arvioi, voiko kuntoutusrahan maksaminen jatkua kuntoutuksen tilapäisen keskeytymisen vuoksi.

Seuraa viranomaisten ohjeita ja tiedotteita:

www.thl.fi/korona

www.stm.fi/varautuminen-koronavirukseen

Kelan kuntoutuspalvelujen toteuttaminen koronavirusepidemian johdosta

---

Tiedotetta päivitetty 24.3.seuraavien asioiden osalta:

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen yksilöterapiat

Kela suosittaa, että vaativan lääkinällisen kuntoutuksen yksilöterapiat järjestetään etäkuntoutuksena, jos etäkuntoutus sopii asiakkaalle ja terapeutille. Ratsastus- ja allasterapiaa ei voi toteuttaa etäkuntoutuksena. Jos asiakas on lapsi, on arvioitava lapsen kehitystaso huomioiden, milloin lapsen vanhemman tai muun turvallisen aikuisen pitää olla läsnä.

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen yksilöterapioiden on mahdollista toteuttaa myös kasvokkain.

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen psykoterapia voidaan toteuttaa poikkeuksellisesti myös puhelimitse. On huomioitava, että puhelinyhteyttä käytettäessä tietosuoja ei ole yhtä vahva kuin etäteknologiaa käytettäessä. Kela ei korvaa puhelimen käytöstä aiheutuneita kuluja.

Tarvittaessa asiakkaan kuntoutuspäätöstä voidaan jatkaa enintään 6 kuukaudella kuntoutussuunnitelman mukaisesti. Asiakas, palveluntuottaja tai terveydenhuolto voi ottaa myöhemmin yhteyttä Kelaan kuntoutuspäätöksen voimassaolon pidentämiseksi.

Tämä tiedote korvaa 13.3 ja 17.3 annetut Kelan kuntoutuspalveluja koskevat tiedotteet. Tämä ohje Kelan kuntoutuksen toteuttamisesta on voimassa 31.5.2020 asti, jos ei toisin ilmoiteta.

Hallituksen esittämät toimenpiteet koronaviruksen leviämisen estämiseksi vaikuttavat kaikkiin Kelan kuntoutuspalveluihin seuraavista syistä:

- Hallitus on todennut Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi.
- Hallitus on suositellut välttämään tarpeetonta liikkumista, kokoontumista ja fyysisiä kontakteja. Kaikkien rajoittamistoimien tarkoituksena on hidastaa koronavirusepidemian leviämistä ja suojella riskiryhmiin kuuluvia.
- Läsnäkuntoutus sisältää altistumisriskin, joka koskee asiakasta, palveluntuottajaa ja heidän läheisiään.
- Suuri osa Kelan kuntoutuksen asiakkaista kuuluu THL:n määrittelemiin riskiryhmiin.
- Kelan kuntoutuspalveluissa ei ole kyse kiireellisestä terveyttä turvaavasta toiminnasta. Terveydenhuolto vastaa asiakkaiden kiireellisen sairaanhoidon ja kuntoutuksen tarpeista.
- Kuntoutuksen ohjauksellinen rooli korostuu poikkeusoloissa.

Kelan tavoitteena on hidastaa koronaviruksen leviämistä mahdollisimman tehokkaasti ja suojella erityisesti riskiryhmiin kuuluvia. Edellä mainituista seikoista johtuen Kela suosittaa läsnäkuntoutuksen keskeyttämistä ja kuntoutuksen toteuttamista etäkuntoutuksena, jos se on mahdollista.

Hallitus on vahvasti suosittanut välttämään koronaepidemian aikana kokoontumisia. Ryhmämuotoista kuntoutusta ei ole mahdollista järjestää etäkuntoutuksena joten Kela suosittaa ryhmämuotoisen kuntoutuksen keskeyttämistä.

Koronavirusepidemian aikana palveluntuottajalla ei ole velvollisuutta järjestää kuntoutusta kasvokkain eikä asiakkaalla ole velvollisuutta osallistua kasvokkain tapahtuvaan kuntoutukseen. Jos palveluntuottaja ei toteuta kuntoutuspalvelua epidemian aikana, asiakas voi valita toisen palveluntuottajan.

Palveluntuottajan ja asiakkaan on sovittava kuntoutuksen jatkamisesta yhdessä. Jos kuntoutusta päätetään jatkaa kasvokkain, palveluntuottajan ja asiakkaan on arvioitava koronavirusinfektion leviämiseen liittyvät riskit ja huolehdittava tehostetusta hygieniasta ja muusta tarpeellisesta suojautumisesta.

Tarvittaessa palveluntuottaja sopii asiakkaan kanssa keskeytyneelle tai siirretylle kuntoutukselle uuden ajankohdan. Jos kuntoutusta ei ehditä toteuttaa voimassa olevan kuntoutuspäätöksen aikana asiakas, palveluntuottaja tai terveydenhuolto voi ottaa myöhemmin Kelaan yhteyttä kuntoutuspäätöksen voimassaolon pidentämiseksi.

Muuta tärkeää huomioitavaa

Kela korvaa kuntoutuslain perusteella vain toteutuneesta kuntoutuksesta aiheutuneet kustannukset. Palveluntuottajat ovat tarjousta antaessaan sitoutuneet toteuttamaan kuntoutuspalvelua etukäteen määritellylle asiakasmäärälle. Poikkeuksellisesta tilanteesta johtuen ilmoitetun asiakasmäärän ei voida kuitenkaan katsoa toistaiseksi sitovan palveluntuottajia.

Kelassa on siirrytty mahdollisuuksien mukaan etätöihin. Tämän vuoksi palveluntuottajille voidaan lähettää kuntoutuspäätökseen liittyviä asiakirjoja suojatulla sähköpostilla. Kela pyytää palveluntuottajia seuraamaan sähköpostiaan.

Palveluntuottajien tulee seurata kuntoutuspalveluiden ajankohtaistiedotteita osoitteessa kela.fi/yhteistyokumppanit-kuntoutuspalvelut-ajankohtaista.

Mahdolliset palveluntuottajien kysymykset tulee lähettää sähköpostitse kuntoutuspalvelut_muutokset@kela.fi

Kuntoutusrahan maksaminen, jos kuntoutus keskeytyy

Jos asiakas on hakenut kuntoutusrahaa, palveluntuottajia voi ohjata asiakasta ottamaan yhteyttä Kelaan verkkoasioinnin kautta (kela.fi/asiointi) tai puhelimitse numeroon 020 692 205. Kela arvioi, voiko kuntoutusrahan maksaminen jatkua kuntoutuksen tilapäisen keskeytymisen vuoksi.

Yleistä etäkuntoutuksen toteutuksesta

Etäkuntoutus tulee toteuttaa Valviran ohjeen mukaisesti. Valviran ohje löytyy osoitteesta www.valvira.fi/terveydenhuolto/yksityisen_terveydenhuollon_luvat/potilaille-annettavat-terveydenhuollon-etapalvelut.

Palveluntuottaja vastaa etäkuntoutuksen tietosuojasta Valviran ohjeen mukaisesti. Etäkuntoutuksen käytöstä ei tarvitse erikseen ilmoittaa Kelaan.

Eri kuntoutusmuotoja koskevat tarkennukset

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen yksilöterapiat

Kela suositaa, että vaativan lääkinällisen kuntoutuksen yksilöterapiat järjestetään etäkuntoutuksena, jos etäkuntoutus sopii asiakkaalle ja terapeutille. Jos asiakas on lapsi, lapsen vanhemman tai muun turvallisen aikuisen pitää olla läsnä.

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen yksilöterapioiden on mahdollista toteuttaa myös läsnäkuntoutuksena.

Tarvittaessa asiakkaan kuntoutuspäätöstä voidaan jatkaa enintään 6 kuukaudella kuntoutussuunnitelman mukaisesti.

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen ryhmäterapiat

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen ryhmäterapioiden ei ole mahdollista järjestää etäkuntoutuksena. Koronaepidemian vuoksi kokoontumisia on syytä välttää. Kela suositaa ryhmäterapioiden keskeytystä.

Kuntoutuspsykoterapia

Kela suositaa, että kuntoutuspsykoterapia (yksilö-, pari- tai perheterapia) järjestetään etäterapiana. Se voidaan toteuttaa poikkeuksellisesti myös puhelinyhteydellä. On huomioitava, että puhelinyhteyden tietosuoja ei ole yhtä vahva kuin etäteknologiaa käytettäessä. Kela ei korvaa puhelimen käytöstä aiheutuneita kuluja.

Kuntoutuspsykoterapiaa (yksilö-, pari- tai perheterapiaa) on mahdollista toteuttaa myös läsnäkuntoutuksena.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit (ml. OPI-kurssit sekä Taito- ja KIILA-kurssit)

Kursseja ei voida toteuttaa kokonaan etäkuntoutuksena. Kursseja voidaan siirtää tai perua. Koronaepidemian vuoksi kokoontumisia on syytä välttää. Kela suositaa kurssien keskeytystä.

Moniammatillinen yksilökuntoutus

Moniammatillista yksilökuntoutusta ei voida järjestää etäkuntoutuksena. Koronaepidemian vuoksi kokoontumisia on syytä välttää. Kela suosittaa huomioimaan tämän kuntoutuspalvelua mahdollisesti toteuttaessa. Tarvittaessa asiakkaan kuntoutusjakson ajankohtaa siirretään. Tarvittaessa asiakkaan kuntoutuspäätöstä voidaan jatkaa enintään 6 kuukaudella kuntoutussuunnitelman mukaisesti.

LAKU-perhekuntoutus

Kela suosittaa, että LAKU-perhekuntoutus järjestetään etäkuntoutuksena. LAKU-perhekuntoutus on mahdollista toteuttaa myös läsnäkuntoutuksena.

NUOTTI-valmennus

Kela suosittaa, että NUOTTI-valmennus järjestetään etäkuntoutuksena. Valmennus voidaan toteuttaa poikkeuksellisesti myös puhelinyhteydellä. On huomioitava, että puhelinyhteyden tietosuoja ei ole yhtä vahva kuin etäteknologiaa käytettäessä. Kela ei korvaa puhelimen käytöstä aiheutuneita kuluja. NUOTTI-valmennus on mahdollista toteuttaa myös läsnäkuntoutuksena.

Ammatillinen kuntoutus selvitys

Kela suosittaa, että ammatillinen kuntoutus selvitys järjestetään etäkuntoutuksena. Ammatillinen kuntoutus selvitys on mahdollista toteuttaa myös läsnäkuntoutuksena.

Työllistymistä edistävä ammatillinen kuntoutus (TEAK)

Työllistymistä edistävää ammatillista kuntoutusta (TEAK) ei voida järjestää etäkuntoutuksena. Kuntoutus palvelu on mahdollista toteuttaa läsnäkuntoutuksena. Koronaepidemian vuoksi kokoontumisia on syytä välttää. Kela suosittaa huomioimaan tämän kuntoutus palveluun mahdollisesti sisältyvän ryhmämuotoisen kuntoutuksen toteuksessa.

Koulutuskokeilu

Oppilaitokset ovat tällä hetkellä suljettuina, joten koulutuskokeilut siirtyvät.

Koulutus ammatillisena kuntoutuksena

Opiskelu toteutuu etänä tai muuten sovitusti oppilaitosten ollessa suljettuina.

Seuraa viranomaisten ohjeita ja tiedotteita:

www.thl.fi/korona

www.stm.fi/varautuminen-koronavirukseen

Lue lisää kela.fista

www.kela.fi/korona